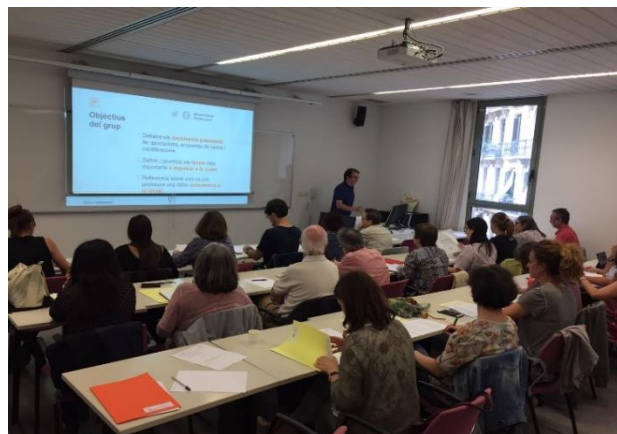

Garantia la cobertura de les necessitats essencials
Projecte Tractor: Barcelona Garantia Social
Conferència 2017
Registre aportacions

El dret a l'alimentació

Presentació

La Conferència s'emmarca en el projecte tractor Barcelona Garantia Social de l'Acord Ciutadà que pretén garantir a les persones o famílies de la ciutat la cobertura de les principals necessitats bàsiques o vitals en relació al dret a l'alimentació i a una temperatura adequada per al seu habitatge o accés als subministraments bàsics amb criteris de dignitat.

La Conferència 2017 ha esdevingut un espai un espai per presentar els diversos treballs elaborats pel GIS, focalitzant-se d'una manera especial en l'àmbit del dret a l'alimentació.

És per aquest motiu que es va proposar dividir les persones assistents en cinc grups de treball per tal de promoure la reflexió i debat per avançar en noves maneres d'organització per treballar de forma més coordinada i més complementària.

En el present document podem trobar totes les aportacions que van ser recollides a partir de **61 qüestionaris escrits** del grup de treball en els que es va debatre "El dret a l'alimentació".

Lla dinàmica de treball va constar d'una primera part per a definir i incorporar els criteris proposats en el document "Criteris per avançar cap a un model per garantir el dret a l'alimentació a la ciutat de Barcelona" i després, recollir els criteris que es troben a faltar o els canvis proposats. Després, a través d'uns qüestionaris es va realitzar la prioritització de les propostes plantejades al document per impulsar a la ciutat i es van recollir de noves.

Finalment, a la segona part de la dinàmica, es va recollir propostes entorn com promoure una millor coordinació a la ciutat a partir de fer una breu reflexió individual sobre com es podria aconseguir una millor coordinació de recursos i serveis a nivell territorial/ciutat

Aportacions recollides per escrit als tres grups de treball

■ **Primera part: Canvis als criteris clau**

- Informació, sensibilització, educació i participació: promoure espais de proximitat on abordar aquest tema i recollir i debatre aportacions de millora. Fer-ho també a nivell dels centres educatius, promovent la participació i també la conscienciació i la reflexió per part de l'alumnat.
- Caldria sensibilitzar molt bé a la població sobre el malbaratament alimentari fent per exemple campanyes sobre les diferències entre data de caducitat i de consum preferent, la gent les confon i es malbarata menjar.
- Crec que també s'hauria d' "educar" als donants i no acceptar tot allò que pot ser consumit. Es cert que les persones no poden escollir generalment allò que volen menjar però també és cert que hi ha molts aliments que no es troben als punts de repartiment, ni als menjadors.
- Donar rellevància a la difusió i sensibilització cap a tota la societat de la importància de tenir present i evitar el malbaratament.
- Treballar amb organismes i entitats que abastin més enllà de la ciutat, per tal d'abordar també les dimensions relacionades amb tot el territori.
- Més informació a tot nivell.
- Treball en xarxa.
- Treball en xarxa.
- Treballar més junts.
- Potenciar el comerç de proximitat i l'ocupació relacionades.
- Productes de proximitat són cars.
- Productes de proximitat ètics i criteri no discrecional.
- Polítiques de consum de productes de proximitat en el menjador d'escoles, hospitals... Reduirà l'impacte de CO2, augmentarà la possibilitat de que determinats grups puguin participar de la cadena de producció, recollida, distribució...

- Reduir el malbaratament amb exemples com botiguers sense empaquetatge d'envasos i on s'agafa l'aliment en les quantitats que es volen i no venen en quantitats grans ja preestablertes.
- Combatre el malbaratament.
- Evitar malbaratament d'aliments: qüestionar les recaptas d'aliments.
- Parlament de Catalunya. Llei contra el malbaratament de productes.
- Reducció malbaratament: alimentació saludable, aprofitar excedents.
- Llei nova que es treballa sobre el malbaratament.
- Garantir l'alimentació adequada, s'hauria d'agrupar en els criteris clau: polítiques reducció pobresa i reducció malbaratament.
- Reduir malbarataments alimentaris: no fomentar iniciatives com el gran recapte.
- Millor coordinació de les parts implicades en l'atenció de l'usuari.
- Tenir en compte íntegrament les necessitats dels usuaris.
- Primer lloc el tenir feina. És tan important l'estar format com el tenir la transferència de rendes, tenir rendes sense formació no condiona res. En segon lloc, el treball en xarxa.
- En la RR integral incorporar actuacions en tota la cadena alimentaria, tot incorporant àrees de l'Administració pública com medi ambient, comerç i salut.
- Creació d'espais de formació i inserció sociolaboral: molts cops entrem en la precarietat laboral, no permetent sortir de la situació de vulnerabilitat.
- Incorporar el treball comunitari amb persones beneficiaries per no només des del punt de vista de la formació sinó també des del punt de vista de pensar RR comunitàries i d'autogestió per sortir-se'n de la situació de vulnerabilitat.
- Política reducció pobresa: màxima normalització i inclusió, promoure autonomia, respostes integrals i globals.
- Creació d'ocupació i inserció sociolaboral: crear llocs de treball amb salaris dignes, d'acord al nivell de vida de ciutat.
- Establiment d'una renda bàsica de ciutadania.

- Recolzar i enfortir la Renda Social Garantida impulsada per Parlament de Catalunya. La seva implementació amb l'amplitud requerida, faria innecessari moltes de les propostes del document.
- Dret alimentació saludable. Espais de formació? Quina formació? Només a les persones ateses? Respectar criteris culturals, religiosos i sobretot, la llibertat individual. La gent ha de tenir informació.
- Targeta solidària
- Targeta moneder.
- La targeta solidària ha d'incloure la possibilitat de comprar productes d'higiene bàsica, per nadons i de farmàcia.
- No acceptar els diners de la CE siguin per fabricar aliments o distribuir. Donar directament els diners, per exemple, amb targeta solidària.
- Qüestionar si cal fer el gran recapte d'aliments que fomenta la dependència dels centres de distribució.
- Les campanyes com el gran recapte no sensibilitzen sobre les causes, només tranquil·litzen consciències i distorsionen la problemàtica.
- No comprar massivament als supermercats que s'empaqueten del gran recapte. Canvi de model.
- Avaluar l'impacte que suposaria el tancament dels centres de distribució.
- Avaluar els beneficis de les diferents formes de distribució.
- Avaluar l'impacte de les prestacions alimentàries en les persones. No només institucional sinó també d'autoestima, de suficiència personal i autonomia.
- Que el treball social no sigui o no tingui un paper fiscalitzador sinó basar-nos en la relació d'ajuda-confiança.
- Utilitzar recursos més que fomenten l'autonomia.
- Reduir l'excedent alimentari.
- Alimentació com a dret
- Articular noves propostes: hort urbà, cuina col·lectiva...
- Crítica de les causes reals de la pobresa.

- Fomentar els hàbits saludables.
- Desconeixement del valor nutricional dels productes.
- Formació alimentaria: hàbits alimentaris, dieta saludable
- Impulsar iniciatives que compensin la distribució en paquets/bosses.
- Participació dels beneficiaris en l'anàlisi i l'impacte del problema.
- Manca la veu de les persones i famílies en situació d'inseguretats i pobresa alimentària
- Criteri o visió de les persones afectades.
- Donar veu a les persones afectades.
- Incorporar la visió de les persones receptores de recursos, ajuts alimentaris
- Tenir en compte les persones usuàries d'aquest circuit d'accés a l'alimentació.
- Seria important el criteri de la visió que tenen les persones afectades de la solució que se'ls dona. La importància de saber que s'ha de fer per evitar el malbaratament.
- Document fet des de la visió dels professionals. Manca la veu de les persones protagonistes, donar un espai
- És important acompanyar les mesures amb una feina de difusió del tema de les dates de caducitat i de consum preferent.
- Com reduir excedent.
- Dret alimentació incloure tota la cadena alimentària.
- Combatre aïllament.
- Impulsar el treball en xarxa
- Apostem pel treball en xarxa
- Treball de barris
- Participació de totes les entitats de cada barri.

- Connectar diferents iniciatives que es donin en un mateix territori.
- Calendaris de punts de distribució d'aliments.
- Condicions dels punts de distribució d'aliments. Falta de recursos.
- Qüestionament del sistema alimentari econòmic.
- Acompanyar en programes de formació sobre alimentació solidari.
- Si hi ha drets hi haurà deures també?
- Concepte de pobresa. Si volem model integrador no fem parcel·les del concepte.
- Major implicació d'altres administracions i compromís polítics.
- Qüestionament del model de provisió alimentària hegemònica.
- Desvincular la política de reduir pobresa i de l'aprofitament excedents.
- Incloure el dret a la formació educativa de les persones com a criteri bàsic per fer possible l'aplicació de la resta de criteris.
- En paral·lel a marcar el rumb cap al nou model no assistencialista, treballar per millorar l'actual model d'aprofitament d'excedents alimentaris i de repartiment d'aliments. Mentre que no hi hagi recursos universals de rendes per garantir la cobertura de les necessitats bàsiques, fer que la tarja solidària sigui complementària a l'entrega d'aliments, substituint gradualment l'entrega de lots pel sistema de punts en el que el beneficiari pot triar en lloc de rebre els aliments.
- Possibilitat d'adquisició de productes alimentaris apropiats a les diferents cultures.
- Si la suficiència d'ingressos està garantida ja no caldrà repartir aliments
- Dret alimentació saludable: educació
- Definició dret a l'alimentació adequada. Definir cistella bàsica-mínima i que es el que s'ha de garantir. Promoure educació en valors i solidaritat ciutadana.
- Els productors reben una pressió molt forta per part dels grans supermercats, caldria una denúncia d'aquest fet i una legislació que no ho permetés.
- Quan no es poden garantir els drets, sigui alimentari o un altre: cal denunciar.

- Caldria potenciar polítiques d'ocupació.
- Incluir transversalment, en los criterios, a las personas que se encuentran en situación 'vulnerable'. Decisiones negociadas.
- El més important seria l'ordre. Crec que el primer tindria de ser el punt 9, seguit del 6, per arribar al 5. Segurament seria molt convenient tenir molt present el punt 4.
- En relació al criteri 1, 'la política de reducció de la pobresa', potser l'emmarcaria com a introducció i com la més important, la que hauria de tenir-se en primer terme en compte, o potser més lligat al criteri 5.
- Al criteri número 1, creació d'ocupació i inserció sociolaboral a partir d'aquests cobrim, els altres exceptuant la alimentació saludable que s'ha de treballar amb tota la formació.
- En relació al criteri 1, on es parla de la 'reducció de la pobresa', trobo a faltar la denúncia de l'empobriment. No hauríem de renunciar a fer aquesta denúncia pel fet que siguin complexes les causes. Ho són i molt, però tenim una informació microeconòmica que podria contribuir a explicar coses que no explica la macroeconomia.
- En relació al criteri 1.2: formules d'intercanvi entre perfils de població. Una persona gran pot col·laborar, formar i sensibilitzar a grups que ho requereixin. Intercanvi entre persones que tenen temps, i altres que nom en cuines comunitàries.
- En relació a l'acord 1.6 demanar a l'estat que sol·liciti l'ajut de la UE en euros, no en aliments.
- En relació al criteri 2: es parla de reduir el malbaratament alimentari a supermercats, conscienciació de la població...trobo a faltar tenir en compte el sector primari on també es dona el malbaratament alimentari, a més de tenir en compte que els productes de fruita i verdura permeten un accés a una dieta més nutritiva i saludable.
- En relació al criteri 2: fer més efectiu el repartiment unint en un sol punt de distribució per barri totes les iniciatives, fent treball en xarxa, coordinats.
- En relació al criteri 2: manera d'influir en l'origen de l'excedent. Entenc que és molt difícil perquè el model econòmic es basa en l'augment de producció. Però hauria de buscar si hi ha alguna manera d'incidir-hi.

- En relació als criteris 3,4,5 i 6 van molt interrelacionats i molt probablement les propostes i accions que se'n puguin derivar cal que contemplin aquesta interrelació.
- En relació al criteri 3: diu 'evitar el control social de les persones en situació de pobresa' i el Banc Europeu ens exigeix DNI, sexe i edat. Un dels dos criteris s'hauria de modificar.
- Destacar el criteri 4.2: dret a l'habitatge, s'hauria de garantir. No hi ha diferents tipus de pobresa, van lligats i el pes de l'habitatge en l'economia familiar és molt alt.
- En relació al criteri 4 i 5: Han d'avançar en línia amb la Garantia del dret a l'habitatge, salut, educació de qualitat i igualtat d'oportunitats per barris.
- En relació al criteri 5: garantir la suficiència d'ingressos de la ciutadania; com? Economia social, sobirania alimentària
- En relació al criteri 6: Incloure la mirada per barris, on la comunitat pugui desenvolupar projectes comunitaris que fomentin la inclusió de les persones i famílies, com agents actius.
- En relación al criterio 6.4 Modificar la redacción pues reproduce un modelo asistencialista y de rechazo a las personas. Puede decir: "Establecer o integrar, articular a las personas i familias..."
- Al criteri 7 promoure el consum de proximitat. Són clau les campanyes de sensibilització de la població en general
- En relació al criteri 7: promoure el consum de proximitat podria canviar-se per: promoure la sobirania alimentària, ja que el mateix concepte inclou: dret a decidir, alimentar-se forma sana i saludable...
- En relació al criteri 8: afegir garantir el dret a l'alimentació saludable i respectuosa/beneficiosa pel medi ambient.
- En relació al criteri 8: Fer els lots més saludables, no eliminar-los.
- En relación al criterio 9 cambiar 'ocupación' por Trabajo y sus implicaciones legales. La palabra ocupación sigue excluyendo y discriminando
- No estigmatització del col·lectiu.
- Promoure la sobirania alimentària
- Promoure clients ecològics.

- Implicación del sector privado alimentario. Tanto desde el punto de vista de donar no solo el producto que ya no pueden dar salida sino también en compartir estos criterios en aras de donar esfuerzos para una mayor solidaridad ciudadana.
- El sector sanitari també crec que hauria d'estar present.
- Involucrar al col·lectiu musulmà en aquests debats.
- Desenvolupar els grups de consum solidaris.
- Implicación de los comercios alimenticios para poder conseguir bajadas de precios. Relacionado con esto, juegan más con las fechas de caducidad y consumo preferente. Podría estar relacionado con reducir el malbaratamiento y potenciar consumo de proximidad.
- Potenciar la obtención de recursos económicos de acuerdo con el criterio de que la distribución de especias sea cada vez más reducida, éste sea posible a la mayor brevedad.
- La acogida personal: el respeto a los gustos de las personas.
- Promoure l'educació del nostre ambient a fi que tots puguem col·laborar a poder conviure en germanor.
- Ajudar-nos més entre tots nosaltres, en particular als més desfavorits.
- Que al catàleg de serveis de l'Ajuntament es defineixi clarament els criteris d'accés a menjadors socials. Encara avui hi ha treballadors socials que no fan menjadors si no hi ha un pla de treball amb certa exigència.
- Treballar tema càterings a usuaris en pensions i/o hostals. Afavorir espais per cuinar.
- Formació des de les escoles/petita infància
- Horts urbans
- Supermercat comú
- Sensibilitzar en la necessitat de una alimentació sana i equilibrada a través de companyes publicitàries.
- Com fem perquè la informació arribi a les persones que més ho necessiten però no s'atreveixen a demanar o tenen dificultats per desplaçar-se.

- En primer lloc, em sembla un document amb els criteris claus molt ben exposats, únicament faria un incís important en l'àmbit educatiu: fomentar hàbits saludables en la dieta alimentària, des de la infància fins als adults, i prevenir malalties associades a una alimentació adequada.
- La participació de representants del col·lectiu a que va dirigit en els grups de discussió, disseny i presa de decisions.
- De forma genèrica cal incorporar i establir com a línies de treball amb accions concretes i com a metodologia de treball escoltar la veu de les persones, la seva visió, opinió, participació, l'han de decidir, proposar i prioritzar.
- Promoure la màxima normalització i inclusió: targetes moneder o instruments que permetin adquirir els aliments de manera autòctona. Caldria que aquestes targetes no estiguessin condicionades i que no s'haguessin de justificar. Treure el control.
- Yo cambiaría un poco el orden si se creara ocupación e inserción sociolaboral mejoraría el Servicio/demanda de alimentación.
- Dignificar i impulsar altres propostes de repartiment d'aliments a zones de la ciutat amb alta concentració de demanda.
- Evitar duplicitats, treballar de forma coordinada i complementaria tenint en compte ja tots els recursos actuals existents.
- Implicar a la població en l'autogestió i en la proposta d'altres alternatives d'acció.
- Mirada transversal en els criteris proposats
- Mirada ètica i de no control social en les respostes
- Mirada en la diversitat cultural del territori com a oportunitat de gestió de varies formes d'acció.
- Realitzar un seguiment periòdic de les entitats que fan repartiment d'aliments (en algunes zones n'hi ha moltes i no totes segueixen els mateixos criteris). Algunes no tenen com a 'eix central' les necessitats dels ciutadans. D'altres, per sort, sí. Es podria equilibrar el número de punts a la ciutat.
- Ajudar a crear i generar consciència crítica sobre les causes estructurals que produeixen la pobresa i els mecanismes que ens porten a solucions més assistencialistes.

- Donar principal importància a la xarxa familiar i social de suport dels usuaris i famílies, fonamentant la responsabilitat de tothom i la necessitat d'ajudar-nos mútuament.
- Assegurar l'accés a menjador escolar de menors que tenen situacions econòmiques complicades al domicili.
- Cuines comunitàries
- Deixar de banda la distribució per lots i apostar per un sistema de punts als bans d'aliments. Els usuaris es mostren molt contents amb aquesta manera de procedir i poder escollir el que es volen endur.
- Conscienciació i aprenentatge en relació a una dieta sana i equilibrada.
- Promoure el consum d'aliments ecològics (caldrà abaratir el preu)
- Impulsar la conciliació de la vida personal i laboral, per tenir temps per cuina elaborada
- Incentivar el recull d'excedents a les escoles, per garantir menjadors gratuïts per a tothom.
- Els 9 criteris clau que s'han elaborat em semblen molt estratègics i analítics amb la situació social i econòmics existent i el que envolta i emmarca el tema de l'alimentació.
- Proposo canviar l'ordre dels criteris claus: el criteri 8 hauria de ser el primer.
- Com podem ajudar les persones que no són derivades pels serveis socials al no estar a l'atur però tenen un sou de pobre.
- Insistir en el dret de l'alimentació digne i normalitzada.
- Només una reflexió que ens estem fent algunes entitats: l'alimentació saludable hauria de passar per davant de l'aprofitament. Sovint estem repartint porqueria per 'aprofitar' tots els excedents.

■ Primera part: Priorització de les mesures

1. Desenvolupar l'abordatge integral, inclusiu i normalitzat del dret a l'alimentació, que promogui l'autonomia i l'apoderament de les persones.	1-5
1.1 Promoure la transferència de rendes no condicionades i l'ús de la targeta solidària.	3,81
1.2 Crear espais comunitaris multifuncionals per cuinar i conservar aliments de forma compartida entre les famílies d'un mateix territori.	3,44
1.3 Ajustar i revisar el model de menjadors socials.	3,51
1.4 Prendre un posicionament en contra dels punts de donacions de menjar al carrer.	2,58
1.5 Impulsar un treball en xarxa entre el conjunt de sectors implicats en l'alimentació a la ciutat.	4,39
1.6 Recomanar la revisió del sistema d'aplicació del Fons d'Ajuda Europeu a les persones més desfavorides (FEAD).	3,71
1.7 Impulsar altres projectes de coproducció publico-privats, que s'estan desenvolupant amb èxit.	3,93

2. Fer front al malbaratament avançant en la reorientació de les polítiques d'aprofitament alimentari.	1-5
2.1 Promoure un posicionament en relació al projecte de Llei sobre malbaratament alimentari de la Generalitat.	3,73
2.2 Sensibilitzar i promoure la lluita contra el malbaratament.	4,14
2.3 Desenvolupar i ampliar iniciatives i bones pràctiques en l'àmbit de l'aprofitament alimentari.	4,15
2.4 Aprofitar el valor nutritiu de les minves produïdes, després d'haver fet el màxim esforç per minimitzar-les.	3,53

■ Segona part: Millor coordinació a la ciutat

- Xarxa d'informació per barri de participants.
- Aprofundir en el treball en xarxa per zones
- Els centres de distribució s'haurien de reconvertir. Treballar en xarxa per arribar al màxim de beneficiaris.
- No donar aliments sense estar disposat a rebre del 'beneficiari'.

- Adequació dels punts de distribució alimentari (càmeres frigorífiques, espai d'emmagatzematge...).
- Formació de beneficiaris en educació alimentària.
- Difondre una anàlisi clara i un posicionament sobre polítiques europees.
- Espai de reflexió oberts per districtes, per anar més enllà de la distribució d'aliments.
- Incorporar iniciatives innovadores i combinades: horts, cuines, compra compartida...
- Impulsar l'agrupació d'entitats per millorar els recursos i dignificar l'entrega de productes. Fent alhora treball comunitari i extensiu de bones pràctiques.
- Reagrupament de les entitats distribuïdores d'aliments.
- Suport de l'Administració per facilitar locals i ajudes per l'agrupament.
- Potenciar recursos econòmics, revisar la PIRMI. Unificar criteris si hi ha seguiment, no cal tiquets.
- Dignificar l'atenció.
- Confiar en el seguiment dels professionals, no control de la burocràcia fomenta la burocràcia.
- Fomentar federació entitats treballen temes alimentació: relació contínua representants.
- Promoure l'agrupació d'entitats a Horta-Guinardó i Carmel.
- Base de dades amb totes les entitats, contacte i que quedi clar el seu àmbit de treball, en el marc de l'Acord Ciutadà per una BCN inclusiva.
- Protocol d'actuació en relació a la distribució solidària d'aliments.
- Unificació criteris serveis socials de la ciutat.
- Recomanar als receptors de la tarifa solidària, que la utilitzin per la compra de producte fresc.
- Fomentar la comunicació entre entitats tant en sentit transversal com vertical.

- Informació sobre recursos de que es disposen.
- Catàleg amb recursos de les entitats.
- Monitorització i seguiment dels acords arribats amb aquest document i la seva implementació; donar feedback a les entitats.
- Més implicació de l'administració en la resolució de problemes prioritaris (de les entitats).
- Més zones de càrrega i descarrega i menys distintiu identificador.
- Incloure entitats de tercer sector, mercats, productors locals...persones que volen participar per tal que puguin exercir la solidaritat d'una manera més promotora.
- Coneixement mutu.
- Formació/mirada comuna.
- Reunions periòdiques administració + banc aliments.
- Missatge comú a la població de la realitat de la situació de pobresa.
- Creació de taules territorials.
- Treballar estratègies territorialitzades més des del micro i de les necessitats adequades a cada barri o districte.
- Mantenir, actualitzar i difondre el coneixement de la realitat del territori.
- Treballar la sensibilització a nivell de barri.
- Fomentar entre entitats l'ús d'altres formes (per disminuir el repartiment).
- Oferir alternatives per canalitzar la solidaritat.
- Promoure jornades d'intercanvi entre l'Ajuntament de Barcelona i entitats de la ciutat, en general, i específicament, en el tema del dret a l'alimentació saludable. Intercanvi d'experiències, fomentar el coneixement mutu.
- Crear una plataforma perquè cada entitat pugui donar a conèixer les activitats i iniciatives que duen a terme, objectius, públic destinatari, etc.
- Redistribució dels diferents tipus de recursos per territoris.
- Mapeig d'oferta real i de necessitats.